

Trygghets- och säkerhetsstrategi

Tekniska nämnden

Dokumentnamn Trygghets- och säkerhetsstrategi			
Typ av dokument Strategi	Ersätter tidigare dokument Trygghetsprogram (2010)		Organisation Malmö stad
Dokumentägare Tekniska nämnden		Framtaget av Fastighets- och Gatukontoret	Diariennr TN 2019-3986
Beslutsdatum 2020-09-23, § 322	Revisionsdatum -	Bör uppdateras före 2023-06-30	Gäller till 2022-12-31

Innehåll

Medvetna strategiska val	3
Trygghet och säkerhet	4
Strategiska prioriteringar	5
<i>Renhållning för ökad trygghet.....</i>	<i>5</i>
<i>Trygghetsfrämjande faktorer i planarbetet</i>	<i>5</i>
<i>Trafikbeteende och otrygghet i trafikmiljön.....</i>	<i>6</i>
<i>Rätt åtgärder för ökad trygghet i befintlig stad.....</i>	<i>6</i>
Levande trygghets- och säkerhetsarbete.....	7

Medvetna strategiska val

Detta dokument utgör tekniska nämndens strategi för trygghets- och säkerhetsarbete. Strategin omfattar såväl trygghet som säkerhet i offentliga miljöer utomhus och skapar riktning för det arbete som bedrivs inom ramen för nämndens verksamhetsområden. Genom strategin tydliggörs vad som särskilt prioriterats för de kommande åren.

Strategin tar sin utgångspunkt i tekniska nämndens uppdrag och verksamhetsområden men belyser samtidigt samverkan med andra nämnder inom Malmö stad och externa aktörer.

Innehållet i detta dokument är framtaget med medvetna strategiska val. En närvärldsanalys visade hur andra kommuner, myndigheter och akademien resonerat och agerat inom sakområdet samt vilken riktning Malmö stad arbetar mot. En invärldsanalys kompletterade med hur fastighets- och gatukontoret arbetar idag och vilka utmaningar förvaltningen ser i det fortsatta arbetet för en trygg och säker stad för alla. Den samlade kunskapen gestaltades sedan som en utmaningskarta och utifrån denna har fyra utmaningar prioriterats för det fortsatta arbetet. Dessa svarar på frågan:

Vilka utmaningar behöver vi i första hand ta tag i för att på ett kraftfullt sätt närma oss målbilden om en trygg och säker stad för alla som lever, bor och verkar i Malmö?

Trygghet och säkerhet

De risker som strategin huvudsakligen har sitt fokus på är risken att utsättas för någon form av brott och risken att skadas i trafiken. Människor förhåller sig olika till olika typer av risker. Vilka våra erfarenheter är, vilka andra erfarenheter vi tar del av och hur vi upplever de berättelser som finns om platser skiljer sig åt. Kön är den mest utslagsgivande faktorn för upplevd otrygghet på offentliga platser utomhus. Samtidigt samverkar kön med andra faktorer såsom etnicitet, sexualitet, ålder och funktionsnedsättning. Socioekonomiska förutsättningar utgör ytterligare en samverkande faktor.

Malmö stad har under lång tid arbetat systematiskt med säkerhet på offentliga platser utomhus. Men säkerheten innebär inte per automatik att människor känner sig trygga. De känner oro för att komma till skada eller utsättas för brott. Relationen mellan trygghet och säkerhet är komplex och om vi inte arbetar med båda delar samtidigt riskeras människors rörelsefrihet och tillgång till staden. Som exempel kan både *en oro för* och en *faktisk utsatthet* för sexualbrott, rån och hot begränsa oss i vårt sätt att leva. Säkerhet och trygghet ger individer frihet att röra sig fritt, att delta i aktiviteter och möjlighet att vara en del av ett större sammanhang.

Om vi vill öka alla människors frihet i och tillgång till Malmö är det därför avgörande att jobba både med faktiska risker och människors upplevelser av risker. Diskrimineringsgrunderna måste beaktas i arbetet med att ta fram åtgärder.

Strategiska prioriteringar

I det följande presenteras de fyra utmaningar som är prioriterade i trygghets- och säkerhetsarbetet för de kommande åren.

Renhållning för ökad trygghet

Helt och rent handlar om vardaglig renhållning och reparationer av saker som är sönder. En plats som tas om hand förmedlar trygghet. Det skapar en känsla av att det är fler som har koll här och bryr sig om sin omgivning. Malmö stad har bland annat ansvar för att tömma papperskorgar, sopa gator och laga belysning som gått sönder. Samtidigt har alla ett gemensamt ansvar att se till att kasta skräp där det hör hemma och uppmärksamma brister på offentliga platser utomhus.

Trots omfattande insatser från Malmö stad återkommer synpunkter från Malmöbor om att staden inte upplevs som välstädd och omhändertagen. Den kunskapen måste vi också ta vidare till andra. Vart skräp kommer ifrån och vem som har ansvar för det som är trasigt är mindre relevant. Det är enkelt att kontakta kommunen, så vi får många anmärkningar, även sådana som vi inte rår på. Därför måste vi öka samverkan med fastighetsägare och andra intressenter i syfte att utveckla hur vi på olika sätt och tillsammans kan förmedla trygghet genom effektivare renhållning.

Att kraftsamla kring denna utmaning kan till exempel innefatta:

- Att öka samverkan med fastighetsägare och andra intressenter
- Att ytterligare förbättra dialogen med användarna av staden
- Att se över planeringen utifrån nya förutsättningar med renhållning i egen regi

Trygghetsfrämjande faktorer i planarbetet

När Malmö förtätas uppstår det konkurrens om marken. Att det finns utrymme för möten och social samvaro, på lika villkor, är en viktig grund för en tryggare stad och ett hållbart samhälle. Den fysiska omgivningen påverkar hur vi mår. En välmående människa ska kunna röra sig tryggt, ha möjlighet att ta del av den offentliga miljön och känna delaktighet i ett större sammanhang. Årligen genomförs olika åtgärder för att bygga om och förfina lösningar i befintlig stad i syfte att öka säkerhet och trygghet. Vi vet idag, att delar av det arbetet, hade kunnat fångas upp tidigare och gjort skillnad redan i samband med planarbetet.

Att kraftsamla kring denna utmaning kan till exempel innefatta:

- Att ta fram verktyg för att kunna visa på hur olika val av utformning påverkar trygghet och sannolikheten för att det skulle kunna begås brott
- Att definiera principer för trygg stadsplanering
- Att säkra tillräckligt med utrymme för social samvaro i varje plan
- Att återföra kunskap från användarna, och därmed ta till vara på människors kunskap om platser inför planarbetet

Trafikbeteende och otrygghet i trafikmiljön

Hur andra beter sig i trafikmiljön påverkar den enskildes uppfattning om hur säker trafikmiljön är. Många vuxna och barn som rör sig i Malmö uppger att de känner sig otrygga i trafikmiljön och detta gör att de riskerar att begränsa sig i sin rörelse. I dialogen med Malmöbor nämns ofta cyklisters och bilisters vårdslöshet i trafiken som en källa till oro. Problembilden är mångfacetterad och består i allt från höga hastigheter och otrygga lokalgator till otrygga skolvägar och olovlig körning i parker och på torg.

Traditionellt ligger fokus på trafiksäkerhetsinsatser då det finns olycksstatistik där incidenter kan påvisas. Men även otryggheten är riktig. Förutom hur andra beter sig, så har även trafikmiljöns utformning en avgörande betydelse för hur trygg man känner sig. Särskilt svaga grupper bör prioriteras. Trygghetsarbetet i trafikplaneringen ska fokusera på att ge rätt förutsättningar för framför allt oskyddade trafikanter.

Att kraftsamla kring denna utmaning kan till exempel innefatta:

- Att utveckla trafiktrygghet som ett självklart komplement till trafiksäkerhet
- Att ta fram nya verktyg och metoder för lokal samverkan mot ökad trafiktrygghet
- Att stärka samverkan med polisen i syfte att stävja regelbrott i trafiken
- Att främja positivt trafikbeteende hos användarna av trafikmiljön

Rätt åtgärder för ökad trygghet i befintlig stad

Varje plats har sina unika egenskaper och människor bär på olika upplevelser om risker. Malmöbor hör ofta av sig med ärenden som berör väldigt specifika platser och egenskaper i staden. För att kunna nå ett framgångsrikt trygghetsarbete i den redan planlagda och byggda stadsmiljön krävs att vi både kan ligga steget före och har en beredskap för mer akuta ärenden.

Snabba åtgärder som lindrar symptom riskerar att vara mycket tillfälliga. För att kunna nå långsiktiga lösningar behöver användarperspektivet och olika professionella kompetenser samspela. Genom att förstå orsaken till otryggheten och arbeta med förutsättningarna för platsen kan rätt åtgärd sättas in.

Att kraftsamla kring denna utmaning kan till exempel innefatta:

- Att utveckla metoder och arbetssätt som tar fasta på platsspecifik analys före åtgärd
- Att stärka samverkan med andra förvaltningar och externa aktörer för att främja trygghet i våra gemensamma miljöer
- Att involvera användare i framtagande av åtgärder mot platsspecifika trygghetsproblem.
- Att skapa möjlighet till erfarenhetsåterföring av trygghetsarbete i redan planlagd och byggd stadsmiljö

Levande trygghets- och säkerhetsarbete

Arbetet utifrån strategin kommer att följas upp årligen och justeras i samband med förvaltningens budget- och verksamhetsplanering. Detta skapar en möjlighet till utvärdering av och input till det pågående arbetet och säkerställer att den strategiska riktningen håller även med förändringar som kan ha skett i omvärlden eller ändrade prioriteringar internt.

För att kunna göra ovanstående behöver utmaningarna och de prioriteringar som strategin omfattar hitta hem i förvaltningens verksamhetsavdelningar, bidra till riktade aktiviteter i verksamhetsplaner och utveckling av arbetssätt på längre sikt. Detta kommer att stärkas av att en handlingsplan tas fram för varje avdelning tillsammans med avdelningsrepresentanter.

Tekniska nämndens trygghets- och säkerhetsstrategi bör aktualiseras i sin helhet åtminstone en gång per mandatperiod.